

Kpl 12,

Supervallat sodan kynnyksellä

S.117-121

Saksan miehitysvyöhykkeet

- **NL miehitysvyöhyke**
 - Maatalousvaltaista
 - 16 miljoonaa asukasta
 - Suurtilat takavarikoitiin, teollisuutta kansallistettiin ja omaisuutta siirrettiin sotakorvauksina Neuvostoliittoon
- **Lännen miehitysvyöhykkeet**
 - Perinteistä teollisuusaluetta
 - 60 miljoonaa asukasta
 - Vyöhykkeiden yhdistäminen 1947
 - Talouden kehittäminen, Saksan markka, Marshall-apu

LIITTOUTUNEIDEN MIEHITYSVYÖHYKKEET SAKSASSA 1945–48

Berliinin saarto 24.6.1948 - 12.5.1949

- **Berliinin saarto**

- NL katkaisi lännen yhteydet länsi-Berliiniin
- Länsi pystyi huoltamaan omaa aluettaan ilmasillan avulla
- Neuvostoliitto lopetti saarron tuloksettomana toukokuussa 1949

- **Kriisin seurauksena syntyi kaksi erillistä Saksaa:**

- **länsivallat perustivat omille miehitysvyöhykkeilleen Saksan liittotasavallan (BRD)**

- Länsi-Saksa sidottiin länteen sotilaallisesti, poliittisesti ja taloudellisesti
- Länsi-Saksa ei tunnustanut Itä-Saksaa, vaan piti sitä NL miehitysvyöhykkeenä

- **NL perusti Saksan demokraattisen tasavallan (DDR)**

- Itä-Saksassa Länsi-Saksa katsottiin natsi-Saksan perilliseksi

- **Sotilasliitot syntyivät:** Nato ja Varsovan liitto vuonna 1949

Berliinin muuri

- Muuttoliike Itä-Saksasta
 - Pakkoyhteiskunta, demokratian puute, Stasi, materiaallinen niukkuus
 - 1950-luvulla 2 milj. itäsaksalaista muutti avoimen Länsi-Berliinin kautta länteen
 - ”Aivovuoto” uhkasi DDR:n taloutta
- NL vaati Berliinin erityisaseman lopettamista vuonna 1958, kaupunki olisi liitettävä DDR:ään tai siitä olisi tehtävä YK:n valvoma vapaakaupunki. Länsi ei suostunut.
 - Berliini oli sillanpääasema syvässä suljetussa Itä-Saksassa
 - Berliinin oli kylmän sodan symboli
- Vuonna 1961 kiista syveni kriisiksi ja kumpikin osapuoli puolusti kantaansa vankkumatta (NL johtaja Nikita Hruštšov sekä USA presidentti John F. Kennedy)
 - kiista ratkesi, kun DDR:n joukot ryhtyivät elokuussa 1961 eristämään Itä- ja Länsi-Berliiniä toisistaan muurilla

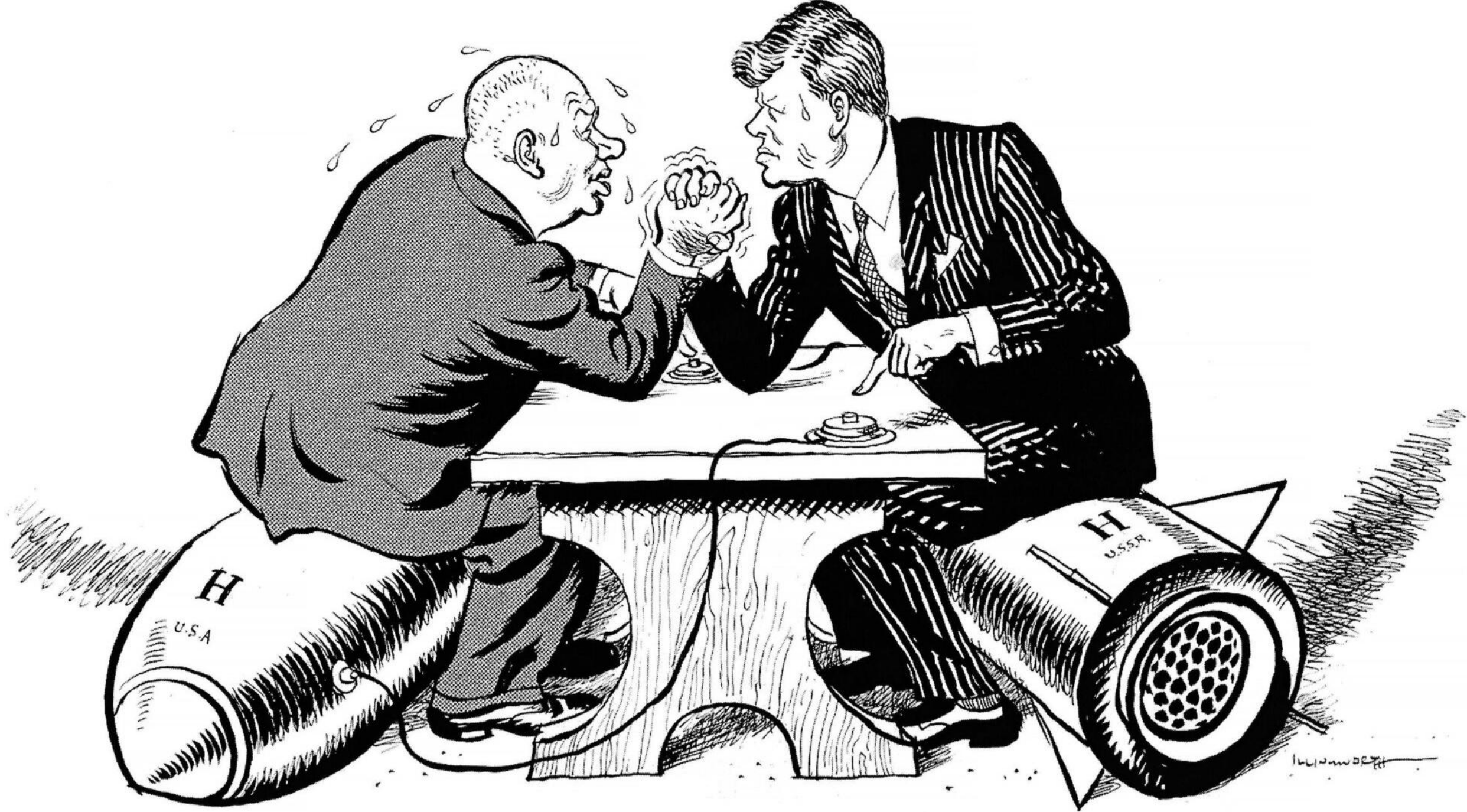
Kuuban kriisi: diplomatia voittaa voimapolitiikan

Vasemmistolainen Fidel Castro valtaan Kuubassa vuonna 1959

- Kaikki Kuubassa oleva omaisuus valtion haltuun (Yhdysvaltalaisilla paljon omistuksia Kuubassa)
- Yhdysvallat asetti Kuuban kauppasaartoon ja sokerikauppa Yhdysvaltoihin loppui
- Kuuba kääntyi NL puoleen: NL osti sokerisadon ja sai Kuubasta liittolaisen

Vuonna 1961 Castro julisti Kuuban sosialistiseksi valtioksi ja lopetti vapaiden vaalien järjestämisen, koska ”hallitus toteutti joka päivä kansan tahtoa”

- NL ryhtyi salaa viemään aseita ja sotilaita Kuubaan 1962
- Kesällä 1962 sata neuvostolaivaa kuljetti Kuubaan kymmeniä ydinkärjellä varustettuja ohjuksia
- USA:n vakoilukoneet havaitsivat mitä on tekeillä ja Kuuba asetettiin merisaartoon
- Kriisistä kehkeytyi paha pattitilanne ja maailma oli ydinsodan partaalla
- Hruštšov lähetti Kennedylle kirjeen (s.121)
- Tilanne saatiin sovittua. NL poisti ohjukset ja USA lupasi ettei hyökkää Kuubaan.
- Kuuma linja eli suora puhelin- ja sähkeyhteys Moskovan ja Washingtonin välille

Läksy

Lue kpl 12, Supervallat sodan kynnyksellä, s.117-121

Tee tehtävät 1, 3, 5, s.121

Bonustehtävä 7, s.121